

Lærervejledning til Forlaget Kluddermors Læseprogram

Mange undervisere står med ansvaret for at understøtte den første læsning, og det kan føles stort – især hvis man er ny i faget. Jeg ved det, for jeg har selv stået dér for 25 år siden som nyuddannet lærer: forvirret, usikker og i tvivl om, hvor jeg overhovedet skulle starte. Læseundervisning kan let virke uoverskuelig, når man mangler en tydelig retning og konkrete værktøjer.

Her bliver det afgørende at have et program, der viser, **hvad** barnet skal øve, **hvornår** det skal øve det, og **hvordan** det gøres i praksis. Netop derfor er **Forlaget Kluddermors Læseprogram udviklet** – som et gennemgående, struktureret og let anvendeligt system, som alle voksne omkring barnet kan bruge, *uanset fagbaggrund*.

Kernen i Forlaget Kluddermors Læseprogram er **Læseslangen**, som består af **30 læsetrin**, der giver et helt konkret overblik over børns læseudvikling. Hvert trin introducerer én færdighed ad gangen, så du altid ved præcis, hvad barnet skal øve, og hvad det endnu ikke er klar til.

Læseslangen tager afsæt i Linnea Ehrs forskningsbaserede læsefaser:

- Den præalfabetiske fase (gul): rim, stavelser, lytteopgaver, sproglege
- Den delvist alfabetiske fase (rød): bogstavlyde, forlyd, udlyd
- Den fuldt alfabetiske fase (blå og grøn): lydsyntesen, korte ord, små sætninger
- Den konsoliderende alfabetiske fase (orange): automatisering, 120 ord og længere tekster

Sådan kommer du i gang

Det er let at starte med Forlaget Kluddermors Læseprogram – også hvis du er ny i arbejdet med læseudvikling. Alt er tilrettelagt, så du kan tage ét skridt ad gangen og hurtigt opleve, at eleverne arbejder selvstændigt og målrettet.

1. Find barnets læsetrin

Start med at bruge **Multimappen** til at finde ud af, hvilket trin på Læseslangen barnet befinder sig på. Det tager kun kort tid, og du behøver ingen test – du kigger bare på, hvad barnet kan lige nu (fx rim, bogstavlyde, læsning af ord).

2. Vælg materialer til det aktuelle trin

Gå ind på **Læseprogrammets sider** og vælg 2–4 materialer fra det aktuelle læsetrin. Til hvert trin findes både spil, kopihæfter, bevægelsesaktiviteter og kreative opgaver fx:

- Kluddermors Klemmeopgaver
- Memory, brætspil, vendespil, sudoku og terningespil
- Opgavehæfter
- Lamineringsmaterialer
- Læsekort og sprogkort
- Ib og Pi-serien
- Folkesagnsbøgerne
- Fonemskolen og Fonemfabrikken
- ABC-remser og bogstavmaterialer

Fælles for alle materialerne er, at de træner én specifik færdighed ad gangen og knytter sig til ét bestemt læsetrin. Dette gør det let for undervisere at få overblik over undervisningen, fordi materialerne selv "bærer opgaven".

For dig som underviser betyder det:

- Mindre forberedelsestid – dog skal der lamineret en del i starten
- Ingen tvivl om, hvad der passer til eleven
- Intet behov for at omsætte teori til praksis – det er gjort for dig

3. Brug månedssiderne som inspiration

Månedssiderne giver dig:

- temaaktiviteter (jul, efterår, vinter, påske osv.)
- anbefalede Læsetrin
- spil, bevægelsesaktiviteter og sprogopgaver
- forløb til hele klassen, små grupper og for pædagoger i støttefunktion
- forslag til 8 læringsstationer

Hvis du ikke ved, hvor du skal starte, så start med månedssiden for den aktuelle måned. Det giver tryghed både for dig og eleverne.

4. Sæt børnene i gang og observer undervejs

Materialerne er enkle, overskuelige og genkendelige, så eleverne kan arbejde selvstændigt, både alene eller i små grupper. Dette giver dig mulighed for at:

- lytte til enkelte elever
- støtte små grupper

- notere progression
- vurdere, hvem der er klar til næste læsetrin

5. Skift materialerne ud, når barnet er klar til næste trin

Når barnet mestrer færdigheden på sit nuværende læsetrin, går det videre til det næste trin. Du behøver ikke planlægge det hele selv, du skifter blot materialerne i elevkassen ud med dem, der hører til næste læsetrin. På denne måde kan alle elever udvikle sig i deres eget tempo, indenfor zonen for nærmeste udvikling, og du undgår både over- og underkrav. Dette giver en tryk start, en faglig rød tråd og en praksis, der fungerer i hverdagen.

6. Brug stationsundervisning for at opnå struktur, selvstændighed og ro i klassen

Stationsundervisning er en central del af Kluddermors Læseprogram, fordi det skaber:

- Rolige læringsmiljøer
- Fleksible grupper
- Let differentiering
- Selvstændige elever
- God udnyttelse af voksenressourcer

Kluddermor arbejder med følgende stationer:

- Sprogstation
- Bogstav/lydstation
- Ordstation
- Læsestation
- Skrivestation
- Kreativ station
- Bevægelsesstation
- Spilstation
- Digital station

Hver station har faste understationer, som findes på hjemmesiden. Her fremgår:

- Hvilke materialer, der passer til understationen
- Hvilken færdighed eleverne træner
- Hvilke Læsetrin materialerne hører til

7. LÆSEplanerne – din sikkerhed for, at alle elever får progression

LÆSEplanerne binder hele systemet sammen. De viser:

- hvilke færdigheder der arbejdes med hvornår
- hvordan læsning og skrivning kobles
- hvordan Læseslangen, stationerne og materialerne hænger sammen
- hvordan man arbejder systematisk uden at miste det legende element

Kluddermors LÆSEplan	august	september	oktober	november	december	januar	februar	marts	april	maj	juni
Børnehaveklassen	Trin 1-4 Rim og sammen-satte ord	Trin 5-8 Klap stavelser og lær vokalerne	Trin 9 Lær konsonanterne	Trin 10-11 Rim-analogi og lyd-syntesen	Trin 14-15 Lyd-analysen og lyd-syntesen	Trin 16-17 Læs og skriv ord på to bogstaver	Trin 18 Læs og skriv sætninger med 2b-ord	Trin 18 Læs og skriv sætninger med 2b-ord	Trin 19-20 (2a-2b-1a) Læs og skriv ord på tre bogstaver	Trin 21 Læs og skriv sætninger med 3b-ord	Trin 21 Læs og skriv sætninger med 3b-ord
1. klasse	Trin 21-22 Sætninger med 3b-ord, fortsat	Trin 23-24 Læs og skriv ord på fire bogstaver	Trin 25 Læs og skriv sætninger med 4b-ord	Trin 26 Læs og skriv konsonant-klynger	Trin 27 Læs og skriv fler-stavelser ord	Trin 28 Lær ord med vokalforveksling	Trin 29 Læs og skriv de 120 ord	Trin 29 Læs og skriv de 120 ord (fortsat)	Trin 30 Skrivning og refleksiv læsning	Trin 30 Skrivning og refleksiv læsning	Trin 30 Skrivning og refleksiv læsning

8. Årsabonnementet – alt samlet ét sted

Når du arbejder med Forlaget Kluddermors Læseprogram, får du **en tydelig rød tråd**, **faste stationer**, **niveaudelte materialer**, **månedlige temaer** og en **progression**, der sikrer, at **alle børn kan udvikle sig i deres eget tempo**.

Hele systemet er tilrettelagt, så både lærere og pædagoger hurtigt kan skabe struktur, overskue differentiering og sætte meningsfuld læseundervisning i gang uden omfattende forberedelse.

Med et **årsabonnement** åbner du for hele **universet bag Læseprogrammet**, så du altid har adgang til netop de materialer, aktiviteter og planer, du har brug for.

Et årsabonnement giver adgang til:

- alle 600+ PDFmaterialer
- alle spil og opgavehæfter
- alle månedssider inkl. materialer
- alle stationssider og understationer inkl. materialer
- alle sprog- og førskolemateriale
- Letlæsningsbøger og tilhørende aktiviteter i PDFform
- Nye månedlige udgivelser
- 25% på alle fysiske bøger og hæfter

Du finder det hele på www.forlagetkluddermor.com

Rigtig god fornøjelse fra Kluddermor 😊

Liselotte Ring Kryger